

TEKST NAPISALA:
ALEKSANDRA DOJČINOVIĆ

Lefkada

TIRKIZNO UTOČIŠTE SURFERA

Ni velika, ni mala. Taman tolika da te pamet napusti kada kročiš na nju, da zaboraviš na svakodnevicu i otkriješ čula za koja nisi ni znao da postoje. Svoje mesto pod suncem Lefkada je našla u zapadnom delu Grčke, kao jedno od sedam ostrva božanske lepote

Vila za rentiranje u Lefkadi

Ulice Lefkade

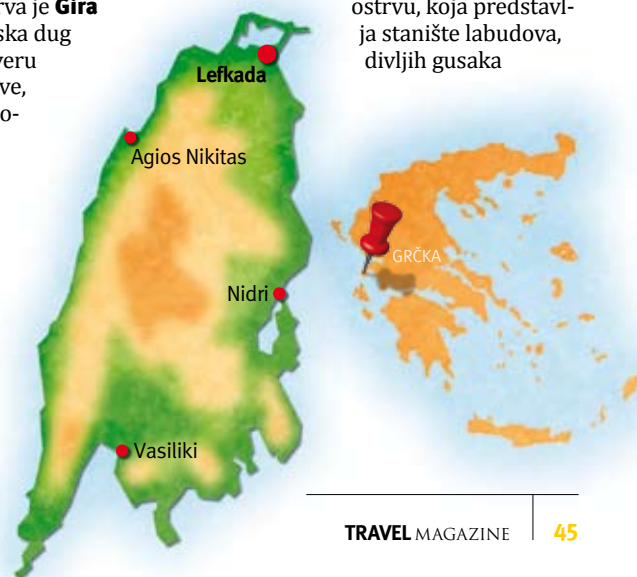
Potrebno je prokrstariti veći deo **Grčke** da bi se uživalo u malom parčetu raja, ali put vredi svakog kilometra (a ima ih oko 1.000). Iz kontinentalnog dela do ostrva nije neophodno koristiti trajekt, već se može preći preko pokretnog mosta izgrađenog 1885. godine u dužini od 50 metara. U sezoni (od 18.06. do 23.08), ovaj most se u periodu od 10.00h do 16.00h podiže na svaka dva sata, a svim ostalim danima na sat vremena, kako bi propustio jedrilice i brodove. Ovo ga takođe čini posebnim u odnosu na druga grčka ostrva. Nalazi se negde u sredini **Jonskog arhipelaga**, a najbliži su mu Paksi i Krf na severu i Kefalonija, Itaka i Zakintos na jugu. Jedna od

najbitnijih prirodnih lepota ostrva je **Gira** (Gyra), uzani nasip od belog peska dug 7 km, koji zatvara lagunu na severu ostrva. Počinje odmah iza tvrđave, formirajući peščani jezik (Ammoglossa), a završava se daleko na drugoj strani, iza grada.

Značenje imena ostrva treba potražiti u grčkoj reči lefkos, što znači beo, a odnosi se na stene bele boje koje gospodare uglavnom zapadnim delom ostrva. Na površini od oko 303 km² živi 23.000 ostrvljana, čije su glavne preokupacije proizvodnja maslinovog ulja i lokalnih poljopri-

vrednih proizvoda, kao i ugađanje turistima. Glavni grad je **Lefkada** (ili Lefkas), smešten u severoistočnom delu ostrva, sa svega 8.000 stanovnika. Njegova arhitektura najviše oslikava uticaj Vizantije koji se ogleda u sakralnim građevinama i utvrđenjima, dok su male dvospratne kuće i uske uličice karakteristične za skoro sva grčka ostrva. Građen je kao plansko, venecijansko, srednjovekovno naselje, sa središnjim **Trgom svetog Spiridona**. Zemljotres je 1948. godine prilično oštetiio zgrade, nakon čega je južno od nekadašnjeg istorijskog dela grada izgrađen novi deo, tj. **Neapolis**. Grad je imao tu čast da zauzme mesto i u Ginisovoj knjizi rekorda, jer poseduje biblioteku koja sadrži oko 23.500 knjiga arhivske građe o samoj Lefkadi. Nadomak grada nalazi se i **slano jezero**, kao najveća

vodena površina na ostrvu, koja predstavlja stanište labudova, divljih gusaka

Porto Kacik

i belih čaplji. Kada smo već kod prirodnih lepota, vredni su pomena i **vodopadi na reci Dimosari**, koji se nalaze na oko 3 km udaljenosti od mesta Nidri. Na brdu iznad grada, na mestu nekadašnjeg hrama boginje Artemide, danas se nalazi manastir posvećen Bogorodici - **Panagia Faneromeni**. Datira još iz ranog hrišćanstva, a svoj konačni oblik dobio je 1734. godine.

Lefkada je nastanjena još u davna vremena. Mnogi istoričari koji su radili na istraživanju njenih iskopina otkrivaju nam podatak da se život ovde odvijao i 2.000 godina pre nove ere, dok neki od njih tvrde da je ostrvo zapravo Itaka, rodno mesto opevanog junaka Odiseja. U 7. veku pre nove ere postaje kolonija Korinćana, u vreme čije vladavine se i pomalja njeno današnje ime. Nekoliko vekova kasnije nije je zaobišao ni jedan od najvećih osvajača tog vremena, Filip Makedonski, koji se sa svojom vojskom na ostrvo iskrcava 338. godine pre nove ere. Stanovnici Lefkade hrabro su podneli sudbinu grčkih junaka, kada su protiv Persijanaca izvojevali pobjedu kod ostrva Salamina. Takođe učestvuju i u Peloponeskom ratu (rat grčkih država-polisa), gde su stali na stranu Sparte.

Rimljani ostrvo okupiraju nešto kasnije od kontinentalnog dela, 197. godine pre nove ere. A onda se osvajači smenjuju kao na traci. Despot Nikifor svoju ćerku Mariju udaje za Joanisa Orsinija i daje joj ostrvo

Vodopad Dimosari

u miraz, nakon čega Joanis gradi jezgro **tvrdave Kastro**, koja i danas stoji na ulazu ostrva. Godine 1479. turska noga je prvi put kročila na tlo ostrva, nakon čega se Turci i Venecijancima smenjuju na mestu vladara Lefkade. U periodu od 1648. do 1797, dok je ostrvo bilo pod Venecijom, prestonica se seli iz Kastru u dolinu **Amaksiki**, gde se gradi današnja Lefkada. Tada Venecija

pada pod vlast Napoleonove Francuske, a samim tim i sve njene teritorije. Godine 1810. dolaze Britanci, kada Lefkada ulazi u sastav britanske tvorevine - Ujedinjenih država Jonskih ostrva. Pod britanskom vlašću ostaje sve do 1864. godine, kada je 25. maja mirnim putem predata Kraljevini Grčkoj i od tada je dalji tok istorije na ovim prostorima već poznat.

Plaže Lefkade

Na oko 117 km obale smestile su se plaže, njih oko 62, ako već zalazimo u brojke... Neke su uređene, neke su divlje, za neke kažu da su najlepše na Mediteranu. Kada jednom krenete u njihovo osvajanje, zauvek će vam ostati urezane u mislima. Plaže od kojih zastaje dah nalaze se na zapadnom i južnom delu ostrva. Pripremite se, jer ovde će vam se probuditi sva čula! Do najlepših mesta na zapadnoj obali stiže se uz malo muke, preko brda, stepenica ili velikih serpentina (uz opreznu vožnju), ali kada do njih stignete... Doživljaj je nesvakidašnji i zaboravićete na sve prethodno proživljeno. Plaže su peščane, šljunkovite, ušuškane i divlje, sa velikim talasima za pojačani adrenalin. Okrenute su otvorenom moru i u odnosu na južne deluju kao da su iz nekog drugog dela sveta. Veličina talasa i temperatura mora su nepredvidljivi i kreću se od mirne tople vode do hladne sa velikim talasima. Sve zapadne plaže okružene su brdima i stenama koje se pretvaraju u prave strme litice na krajnjem jugozapadu, kod plaža Egremnoj i Porto Kaciki.

Idući od glavnog grada zapadnom obalom, prva vredna pomena je plaža **Agios Joanis** (Agios Ioannis), dugačka, peščana, sa tirkizno plavom bojom vode. Na njoj se nalaze stare vetrenjače, od kojih je jedna pretvorena u tavernu. Zbog jakog vetra koji je karakterističan za zapadni deo ostrva, plaža predstavlja pravi raj za surfere. Odmah za njom je i plaža **Milos** (Mylos), koja se nalazi između malog ribarskog mesta **Agios Nikitas** i **Katizma** (Kathizma). Ona se zbog svoje neopisive lepote, neditnutog krajolika i nepristupačnosti, nalazi na listi najlepših plaža Lefkade. Prilično je izolovana, ali joj se uz adekvatnu obuću može prići pešice, utabanom stazom preko brda. Potrebno je dvadesetak minuta šetnje iz mesta Agios Nikitas. Nije je teško pronaći, jer se kod hotela Posejdon u glavnoj ulici mesta nalazi tabla sa oznakom. Prateći put kroz šumu dolazite do najviše tačke, odakle se lagano spuštate nadole i već se nazire parče raja. Miks peska i šljunka i prelepo more. Bez taverni, barova, suncobrana i ležaljki. Za sve to važi parola - snadi se. Do plaže se može doći i lokalnim brodićem, za koji je potrebno izdvojiti oko 5 eura za povratnu kartu, za svega 400 do 500 metara vožnje.

Zatim sledi pristupačna i dobro organizovana dugačka plaža Katizma, sa parkingom i prodavnicama. Zbog navedenih

Plaža Peškutla

Plaža Egremnoj

Travel Tips LEFKADA

▶ VODIČI

Većina izdavača, poput najzaslužljivijih Lonely Planet-a, DK Eyewitness-a ili Timeout-a, nude vodiče o grčkim ostrvima, među kojima se nalaze i informacije o Lefkadi. Uz malo sreće, neke od njih ćete naći u bolje opremljenim beogradskim knjižarama.

▶ POPUSTI

Ne postoje posebni popusti, naročito tokom sezone.

▶ BEZBEDNOST

Bezbednost se u Grčkoj nikada nije postavljala kao pitanje. Naravno, dokumentima i novcu je mesto u sefovima. Ako ste na istoj plaži tokom celog dana, peškire (i dečje igračke) možete ostaviti pored ležaljki i tokom pauze za ručak.

▶ ZABRANE

U većini hotela više kategorije (tri i više zvezdica) obavezna je "pristojna" garderoba tokom večere (i ručka). To u prevodu znači dugačke pantalone i majice ili košulje sa kratkim rukavima. Grci i dalje voze "sportski" i uglavnom dosta brže od dozvoljene brzine. Kazne su visoke te se treba ponašati u skladu sa saobraćajnim propisima.

▶ RADNO VREME

Radno vreme banaka je od 08.00 do 14.30 od ponedeljka do četvrtka, a petkom do 14.00. Radnje su uglavnom otvorene od 09.00 do 18.00h, radnim danom i subotom. Pošte rade od 07.30 do 14.30 (ponedeljak - petak).

Selo iznad plaže Kalamici

prednosti prilično je posećena. Između nje i plaže **Kalamici** (Kalamitsi) nalazi se niz manjih plažica kao što je **Avali**. Domicilno stanovništvo u neposrednoj blizini uzgaja banane, a uz zvuke Boba Marlija imaćete utisak kao da ste na Jamajci.

Plaže Kalamici i **Kavalikefta** (do koje vodi asfaltni krivudav put), vrlo su urbane i popularne, a južno od njih nalazi se i plaža **Megali Petra** (Velika stena), do koje se dolazi obalom.

Ako se umorite od silnog plavetnila mora, dan možete obogatiti odlaskom u unutrašnjost ka malom mestu **Kamilio**, odakle vas put vodi ka selima **Dragano** i **Atani**, sa kamenim kućicama i uzanim sokacima. U Draganu možete videti staru fabriku za proizvodnju maslinovog ulja, koju danas smatraju spomenikom. Ona je pravi

primer preindustrijske zgrade za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda. Ovde su se maslinovo ulje i drugi proizvodi od maslina dobijali isključivo ručnom proizvodnjom, eventualno uz pomoć konja. Nedaleko odatle nalaze se i plaže koje su ponos ostrva: Jalos, Egremnoj i Porto Kaciki.

Jalos (Yialos) je najsevernija od tri plaže koje se nalaze u jugozapadnom delu (pored plaža Egremnoj i Porto Kaciki), a sa dužinom od 4 km ujedno je i najduža na ostrvu. Pristupačna je, parking postoji, a tu su i dve taverne za predah kad zatreba. Odavde ka jugu krajolik se intenzivno menja od pitomijeg ka strmijem.

Egremnoj (Egremnoi) je plaža za izdržljive turiste, avanturiste i atlete koji se ne boje izazova u vidu stepenica. I to ni manje ni više već 350 stepenika. Kada

Stare vetrenjače su čest prizor na zapadnoj strani ostrva

Travel Tips LEFKADA

► KUHINJA

Ostrvska kuhinja obiluje mesom, morskim plodovima, povrćem i maslinovim uljem. Oseća se i veliki uticaj italijanske tradicije. Izdvajamo musaku, suvlaki, pite od mesa, ljute kobasice i salame, horijatiki i tzatziki salatu. Obavezno probajte domaće vino i pasteli (slatkiše od lešnika).

► REKREACIJA

Na nekim plažama ćete se osećati kao na pustom ostrvu, dok na nekim imate čitav asortiman čamaca, skutera, sandolina, pedalina, "banana" i sličnih gumenih naprava za skakutanje po talasima. U okviru hotelskog kompleksa obično ćete imati i po neki koš ili teniski teren. Najpopularniji sport, plivanje u moru, je bez konkurencije!

► OPING

Ponuda je standardna, sa suvenirima, letnjim rekvizitima i garderobom kakvu možete videti u svim turističkim centrima Grčke.

► ZABAVA

Nema opšte preporuke za izlaske. Neko voli večere uz muziku, neko da se šeta uz obalu, neko će sa decom biti u malim zabavnim parkovima, a neko će ostati u svom hotelu, gde se često organizuju kompletne zabave za goste (razne igre, karaoke i gledanje utakmica).

► RAZNO

Druga ostrva Jonskog arhipelaga su veoma blizu, pa ukoliko imate vremena, preporučujemo da posetite Kefaloniju ili Itaku. Plaže, priroda i kulturno-istorijske znamenitosti zavređuju vašu pažnju.

CRUISE & YACHT AGENT

FULL YACHT AND CRUISE SHIP
SUPPORT SERVICE

DUKE & PETERSON

Luksuzna krstarenja svim morima sveta

Marina bb, Bar
Phone/fax: +382 (0) 30 315 666
Mob: +382 (0) 67 641 164
allegra.mne@gmail.com
www.allegra-montenegro.com

njih savladate, možete uživati u čarima 2 km duge plaže okružene strmim stenama, potpuno neskvadašnje, vanvremenske. I onda sledi jedna od najlepših plaža na celom Mediteranu (pored plaža Nava-gio na Zakintosu i Mirtos na Kefaloniji). **Porto Kaciki** (Porto Katziki), ima savršen položaj u zalivu u jugozapadnom delu ostrva. Sa masivnom liticom u pozadini i tirkiznom, kristalno čistom bojom mora, odaje utisak divljeg, jedinstvenog, nepo-novljivog. Ime plaže prevodi se kao Zaliv koza, jer je ovaj deo ostrva nekada bio pristupačan samo njima, dok meštani nisu napravili pedesetak stepenika i omogućili dolazak turista. Dostupna je brodom iz sela Nidri i Vasiliki, kao i automobilom iz mesta **Athani** (Athani) koje se nalazi na oko 9 km udaljenosti. Preporučuje se oprezna vožnja, jer je put prepun opasnih krivina.

Budući da uživa popularnost kod turis-ta, prilično je dobro opremljena pratećim objektima. Nadomak parkinga nalaze se male prodavnice, u kojima se možete opskrbiti svime što je potrebno od hrane i pića. Tu je nekoliko barova i restoran Bilvi, čiji ljubazni konobari svakih pola sata silaze na plažu da preuzmu porudžbine, dok vi uživate u svojoj ležaljci (čije cene se kreću oko 6 eura za komplet, sa suncobranom).

Ka jugu ostrva

Vozeći se ka jugu, stižemo do **manas-tira svetog Nikole** (Agios Nikolaos), sagrađenog u 16. veku, a ako nastavimo još nekih desetak kilometara južnije, naila-zimo na **rt Lefkatas**, sa prelepim belim stenama. U antičkom periodu, tu je bilo svetište posvećeno najlepšem bogu stare Grčke, proroku i poeti, Apolonu Delfskom, kome su se stanovnici molili i prinosili žrtve za mirno more. Postoji i legenda da je starogrčka pesnikinja Safo skočila sa ove litice, zbog svoje opsesivne, ali neostvarene ljubavi prema Faonu.

I evo nas na krajnjem jugu, u vrlo simpatičnom mestu **Vasiliki**, koje, zbog svoje lokacije u odnosu na najlepše plaže zapada, može poslužiti kao odlična baza za obilazak ostrva, mnogo bolje nego popularni Nidri. Zahvaljujući vetru, mesto je postalo svetski poznat raj za jedriličare. Nedaleko od njega nalazi se i jedna od lepših plaža na južnoj obali - **Agiofili**. Do nje se može doći automo-bilom pa pešice, a takođe i brodom iz Vasilikija. Plaža nije previše turistički eksploatisa-na pa samim tim ni urbana, zato treba poneti sve što je neophodno za boravak.

Najpopularnije mesto svakako je **Nidri** (Nydri) u jugoistočnom delu ostrva. Od

Vasiliki

glavnog grada je udaljen 17 km i sastoji se iz nekoliko oblasti. Zahvata najveću ostrvsku plodnu ravan **Englimenos** i planinske vence koji čine oko 70 % ostrva. Odavde možete uživati u čarobnom pogledu na ostrva **Skorpios** (Scorpios), **Sparti**, **Meganisi** i **Kitiros** (Kythiros). Prelepi zaliv **Vlihos** (Vlychos) se proširio duboko u kopno, formirajući prirodnu luku za brodove koji krstare Jonskim morem. Pre svega nekoliko godina, Nidri je sa svojim okruženjem predstavljao tek malu ribarsku zajednicu. Većina stanovništva je živela u poluplaninskim selima, uglavnom se bavili proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda, stočarstvom i ribarenjem (što je slučaj i sa ostalim stanovnicima ostrva). Međutim, rapidni razvoj turizma dao je podstrek stanovništvu da teži ka usavršavanju ove privredne grane, kao i ostvarivanju profita od iste. Dolazi do demografskih promena, stanovnici napuštaju unutrašnjost ostrva i naseljavaju se u priobalju, gde se tokom leta bave turizmom i ugostiteljstvom, ne zapuštajući svoje primarne poslove u planinskim delovima, tokom zime. Lepote ovog dela obale nisu ograničene samo na peščane plaže i njihov kosmopolitski karakter. Postoje i brojni kulturno-istorijski spomenici, kao i spomenici prirode.

Kada čovek ogladni od ovolike lepote, potrebno ga je nahraniti, a na ovom ostrvu ne manjka dobrih taverni i domaćih specijaliteta. Grci, poznati gurmani, pored

Vindsurferi oko Vasilikija

mesa svih vrsta, zaista uživaju u morskim plodovima, domaćem vinu i slatkišima. S obzirom na istorijske prilike i dugu vladavinu Mlečana nad Jonskim arhipelagom, prilično je zastupljena i italijanska kuhinja, a Italijani i danas u avgustu turistički opsedaju Lefkadu. Savetujemo da probate musaku od patlidžana, stifado (goveđe meso sa lukom), savoro (ribu sa crnim i belim lukom i ruzmarinom), pitu sa maslinovim uljem, nezaobilazni suvlaki, horijatik (grčku salatu), tzaziki salatu, zatim ljute kobasice i salame. Sve to treba

zaliti domaćim vinom Bertzami koje se proizvodi na ostrvu, i za koje kažu da je jedno od najboljih u celoj Grčkoj. Međutim, po popularnosti i ukusu ne zaostaju ni domaći, aromatični likeri od ruže i nane, kao ni sok od badema. Na kraju se treba zasladiti, pa birajte: jogurt sa medom ili pasteli (kolač sa lešnikom i medom).

I sada kada smo dodirnuli raj na Zemlji, vraćamo se u stvarnost. Hiljadu kilometara pred nama, kući se vraćamo sa najlepšim uspomenama. Spremamo se za naredni turistički podvig. Do sledeće godine. ■

Info LEFKADA

► geografski položaj

Lefkada pripada grupi jonskih ostrva. Nalazi se **na zapadu Grčke**, u sredini Jonskog arhipelaga. Najbliži su joj Paksi i Krf na severu i Kefaloniya, Itaka i Zakintos na jugu.

► populacija

Ostrvo ima oko **23.000 stanovnika**, od čega ih u glavnom gradu Lefkadi živi svega 8.000.

► kako stići do...

Do Lefkade možete doći **čarterom**, pa je najbolje da se o ceni karte raspitate u nekoj od turističkih agencija koje Lefkadu imaju u svojoj ponudi. Ako putujete **kolima**, imajte u vidu da je Lefkada, iako ostrvo, sa kopnom povezana pokretnim mostom (u dužini od 50 m), pa vožnja trajektom nije potrebna.

► dokumenta

Sa novim pasošima u Grčku možete da uđete **bez vize**. Ukoliko ne putujete sa agencijom, preporučujem vam kupovinu putnog zdravstvenog osiguranja, za svaki slučaj.

► klima

Prava **mediteranska klima**. Prosečna godišnja temperatura je 18,5 stepeni, a zabeleženi rekord je 40 stepeni (avgust). Tokom leta u proseku ima 5-6 kišnih dana.

► vremenska razlika

+2 GMT. Po ulasku u Grčku, pomerite svoje časovnike za jedan sat unapred.

► jezik

Zvanični jezik je **grčki**. Sa engles-

kim nije bilo problema, a ponegde je poslužio i italijanski, francuski, pa čak i naš maternji jezik.

► medicinske norme

Nema posebnih upozorenja.

Svaki turista koji drži do sebe već odavno ima "check listu" sa potrebnim stvarčicama i lekovima. Vakcinacije nisu potrebne. Onaj ko u Beogradu pije vodu iz česme, verovatno će je i ovde piti na isti način. Na raspolaganju je, naravno, i flaširana voda.

► novac

Zvanična valuta je **euro**.

► struja

220v 50Hz

► smeštaj

Na Lefkadi ćete naći **sve vrste smeštaja**. Standard je visok i odgovara kategorizaciji (broju zvezdica). Na raspolaganju su hoteli i apartmansi smeštaj u uglavnom novoizgrađenim kompleksima.

► informacije

U radnjicama i hotelima možete dobiti niz **brošura** o ovom ostrvu. Cene brošura su od 5 do 10 eura i obično ćete u njima naći sve što treba da znate o istoriji, tradiciji, najzanimljivijim turističkim mestima, kao i o potencijalnim ostrvskim turama - što kolima, što brodićima, ili koristeći i jedno i drugo.

► telefoniranje i internet

Kada pozivate nekoga na Lefkadi potrebno je da okrenete 00 za izlaz, 30 kao pozivni za Grčku, zatim 26450 kao pozivni za

Lefkadu, a nakon toga broj grada i pretplatnika. Cena poziva je 20,45 dinara po minutu razgovora. **Pri likom pozivanja Srbije** potrebno je okrenuti 00 za izlaz, 381 kao pozivni ka Srbiji i zatim broj grada i pretplatnika. Svi mobilni operateri imaju potpisan roaming sa operaterima u Grčkoj te tokom boravka na Lefkadi možete nesmetano da koristite svoj mobilni telefon. Većina hotela nudi pristup Internetu, bilo da je u pitanju bežična

konekcija ili korišćenje hotelskih kompjutera.

► kako se kretati

Najbolje je, ako već niste došli svojim kolima, iznajmiti **rent a car**. Konsultujte se sa vodičem ili menadžerom hotela o najboljoj varijanti za iznajmljivanje kola. Nemojte se povoditi za najnižom cenom, već izaberite najbolje osiguranje (za svaki slučaj) koje se nudi uz automobil. Malo cenkanja nikada nije naodmet.

